KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 30.4.2007
KOM(2007) 225 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

o přezkumu šestého akčního programu Společenství pro životní prostředí v polovině období

{SEK(2007) 546}
{SEK(2007) 547}

OBSAH

1. Úvod ... 4
2. Stav životního prostředí ... 5
3. Růst, zaměstnanost a životní prostředí ... 5
4. Zhodnocení priorit 6. akčního plánu pro životní prostředí ... 7
4.1. Změna klimatu ... 7
4.2. Příroda a biologická rozmanitost ... 8
4.3. Životní prostředí, zdraví a kvalita života ... 10
4.4. Přírodní zdroje a odpady ... 11
5. Perspektivy pro lepší tvorbu politik ... 11
5.1. Posílení mezinárodní spolupráce ... 11
5.2. Zásady „lepší právní úpravy“ při tvorbě politik pro životní prostředí ... 13
5.3. Podpora začlenění politik ... 16
5.4. Zlepšení provádění a prosazování ... 17
6. Závěry ... 18

1. ÚVOD

Politika pro životní prostředí zaujímá ústřední místo v úsilí Evropské unie přinést prosperitu a bezpečnost občanům Evropské unie v rámci sociální solidarity. Rok 2006 byl zlomovým rokem, kdy se otázky životního prostředí začaly začleňovat do jádra vlády.

Prioritou Komise je zajistit, aby se Evropa stala „Evropou výsledků". Politika Evropské unie v oblasti životního prostředí se stala jedním z úspěchů, kterých Unie dosáhla v poskytování hmatatelných výhod občanům EU. Právní předpisy EU tvoří základ přibližně 80 % vnitrostátních právních předpisů pro životní prostředí. Tyto právní předpisy odpovídají za podstatné zlepšení kvality ovzduší a vody a za odstranění znečišťujících látek, např. olova v benzínu. Evropské unii umožňují převzít celosvětové vedoucí postavení v otázkách, jako je změna klimatu. Pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti musí být hospodářství EU založeno mimo jiné na pevných ekologických zásadách a cílem právních předpisů EU v oblasti životního prostředí je tuto základnu poskytnout. Ve svém úsilí dosáhnout vyšší úrovně ochrany životního prostředí Komise rovněž podněcuje ekologickou inovaci, která, pokud je jí dosaženo, podporuje efektivnost průmyslu a vznik nových pracovních míst.

Otázky životního prostředí vyvolávají velký zájem evropské veřejnosti. Podle *Eurobarometru* 72 % občanů EU věří, že faktory životního prostředí ovlivňují kvalitu jejich života „velmi velkou měrou" nebo „docela velkou měrou"[1]. Veřejnost si je dobře vědoma toho, že znečišťování nekončí na hranicích států, a životní prostředí je jednou z oblastí politiky, ve kterých se kroky EU těší největší podpoře[2].

Za posledních 30 let EU vybudovala komplexní právní rámec na ochranu životního prostředí. V čele tohoto procesu stojí strategické akční programy pro životní prostředí. Šestý akční program Společenství pro životní prostředí (6. EAP)[3] stanovuje rámec Společenství pro politiku životního prostředí na období od července 2002 do července 2012. Představuje environmentální rozměr strategie EU pro udržitelný rozvoj a stanovuje priority pro životní prostředí se zvláštním zaměřením na čtyři oblasti:

- změna klimatu,
- příroda a biologická rozmanitost,
- zdraví a kvalita života a
- přírodní zdroje a odpady.

---

1 Zvláštní Eurobarometr 217 o vztahu evropských občanů k životnímu prostředí („The attitudes of European citizens towards environment"), průzkum v terénu v listopadu 2004, zveřejněno v dubnu 2005.

2 Průzkumem Eurobarometru z května 2006 bylo zjištěno, že 72 % evropských občanů mělo pocit, že by se na evropské úrovni mělo více rozhodovat o ochraně životního prostředí

3 Rozhodnutí č. 1600/2002/ES (Úř. věst. L 242/1, 19.9.2002).

6. EAP stanovuje pro každou z těchto prioritních oblastí zvláštní cíle a nejdůležitější činnosti. 6. EAP se dále zaměřuje na několik průřezových otázek, které zahrnují formulování a provádění politik v oblasti životního prostředí. Stanovuje také několik strategických zásad.

Tento přezkum z poloviny období se věnuje třem odlišným otázkám. Za prvé hodnotí rozsah, ve kterém Unie v současné době plní své závazky podle 6. EAP. Za druhé zvažuje nejnovější vědecké důkazy, aby posoudil, zda je přístup stanovený v původním 6. EAP dostačující pro splnění současných úkolů v oblasti životního prostředí. Za třetí zvažuje, zda by strategický přístup EU k politice pro životní prostředí neměl být přehodnocen s ohledem na změnu politických souvislostí od roku 2002, zejména s přihlédnutím k nedávno revidované strategii EU pro udržitelný rozvoj, k lisabonské strategii pro růst a zaměstnanost a k programu Komise pro lepší právní úpravu. V souvislosti s tímto hodnocením vyplývá z tohoto přezkumu závěr týkající se rozsahu, ve kterém je potřeba přehodnotit priority Společenství v období do července 2012.

2. STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Výchozím bodem politiky pro životní prostředí je vědecké pochopení stavu našeho životního prostředí. Je třeba, aby političtí činitelé věděli, do jaké míry se ekologické problémy zlepšují nebo zhoršují. V oblastech, ve kterých se situace zhoršuje, je hlavním úkolem vyvinout nová a ambiciózní politická řešení.

Jedním z hlavních zjištění o současné situaci evropského životního prostředí[4] je poznatek, že politiky EU pro životní prostředí zlepšily kvalitu života občanů a že v oblastech, jako je snižování emisí skleníkových plynů, zachování mokřadů, udržitelné postupy v oblasti lesnictví a nakládání s odpady, bylo dosaženo značného pokroku. Celkově je však nutno konstatovat, že i přes dosažený pokrok závažnost mnoha ekologických problémů vzrůstá a že Evropa stále ještě nenastoupila cestu k opravdu udržitelnému rozvoji.

3. RŮST, ZAMĚSTNANOST A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V červnu 2006 Evropská rada přijala obnovenou strategii pro udržitelný rozvoj pro rozšířenou EU[5]. Ta potvrdila, že udržitelný rozvoj je nadřazeným cílem Evropské unie, kterým se řídí veškeré politiky a činnosti Unie. 6. EAP představuje environmentální rozměr strategie pro udržitelný rozvoj[6].

Koncepce udržitelného rozvoje spočívá na součinnosti ekonomických, sociálních a ekologických prvků. Čisté a zdravé životní prostředí je pro blahobyt a dobré sociální podmínky člověka nezbytné. Dobře navržené politiky v oblasti životního prostředí však mohou přispět také k dalším cílům, jako je zvýšení konkurenceschopnosti, stimulace hospodářského růstu a podpora vytváření pracovních příležitostí.

---

4 Zpráva Evropské agentury pro životní prostředí o stavu životního prostředí „Stav a výhled (2005)“ je hlavní vědeckou zprávou použitou při přípravě tohoto sdělení. Od vydání 6. EAP se však vědecké pochopení rozsahu a naléhavosti úkolů v oblasti životního prostředí zlepšilo – zejména díky práci Mezinárodního panelu pro změnu klimatu, Sternově zprávě o dopadu změny klimatu na hospodářství a zveřejnění posouzení ekosystému na konci tisíciletí.

5 Rada Evropské unie, 9. června 2006, dokument 10917/06.

6 Viz čl. 2 odst. 2 šestého akčního programu pro životní prostředí.

Náklady v důsledku nečinnosti

Znečištění lze chápat jako příklad „selhání trhu“, které způsobuje velmi reálné hospodářské náklady. Při navrhování politik je proto nezbytně nutné určit „náklady v důsledku nečinnosti“ a řešit je. Například znečištění ovzduší vede ke ztrátám produktivity a k lékařským výlohám, které hospodářství EU stojí každý rok 14 miliard EUR[7].

Dále je nutné vzít v úvahu, že náklady na rané preventivní kroky jsou mnohokrát nižší, než náklady na odstranění již vzniklých škod. Tento bod byl zdůrazněn ve Sternově zprávě o ekonomice změny klimatu z října 2006, v jejímž závěru se uvádí, že omezení růstu teploty na bezpečnou úroveň by stálo přibližně 1 % celosvětového HDP, zatímco náklady světového hospodářství při přístupu běžné obchodní praxe by byly až pětkrát vyšší. *Posouzení ekosystému na konci tisíciletí* prokázalo nejen ztrátu ekosystémových služeb, ale zároveň došlo k závěru, že důsledkem jsou značné hospodářské ztráty.

Inovace a efektivní nakládání se zdroji jako hybná síla

Potřeba zlepšit situaci v oblasti ochrany životního prostředí může dát podnět k inovacím, které na oplátku přispívají ke konkurenceschopnosti. Uvedením svých ekologických řešení a inovací na trh mohou společnosti dosáhnout „výhod prvního tahu“. Dobrým příkladem je větrná energie, kde má EU světové prvenství.

Snížení znečištění může také vést k účinnějším výrobním procesům. Výsledná zlepšení plynoucí z účinnějšího využití zdrojů a energií mohou zvýšit produktivitu a zároveň snížit závislost na dodavatelích mimo EU.

Politika pro životní prostředí pomohla rozvinout prosperující odvětví technologií šetrných k životnímu prostředí. Roční obrat evropských ekologických odvětví činí 227 miliard EUR, což představuje přibližně 2,2 % HDP EU. Toto odvětví zaměstnává 3,4 miliony zaměstnanců na plný úvazek – což představuje 1,7 % celkové zaměstnanosti EU[8].

Také ekologické normy EU přispívají k evropské prosperitě, neboť podporují jednotný trh. Bez společných norem se vystavujeme riziku „ekologické ochrany“, kdy vnitrostátní pravidla působí jako překážky obchodu.

Zohlednění problematiky životního prostředí ve firemních strategiích může také jednotlivým společnostem přinést výhody. Kromě zvýšené inovace a produktivity to může přispět k posílení pozice značek, zlepšení firemní image a vytvoření nových příležitostí na trhu (například díky využívání příležitostí, které nabízí ekologické veřejné zakázky).

Splnění ekologických úkolů vyžaduje také koordinovaný mezioborový výzkum a inovace. Tento zřetel byl jedním z hlavních důvodů, proč Komise navrhla založit Evropský technologický institut, jehož cílem je sjednotit nejlepší zdroje a odborné znalosti a vyvinout technologická řešení problémů v oblasti životního prostředí.

---

7 Toto číslo nepřihlíží k nákladům z důvodu škod způsobených znečištěním ovzduší v ekosystémech a k zemědělské produktivitě.

8 Evropská komise, GŘ pro životní prostředí, „Eco-industry, its size, employment, perspectives and barriers to growth in an enlarged EU“, září 2006, závěrečná zpráva.

4. ZHODNOCENÍ PRIORIT 6. AKČNÍHO PLÁNU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Aby bylo možno reagovat na vědeckou skutečnost, dosáhnout „Evropy výsledků“ v oblastech, ve kterých občané požadují změny, a zajistit udržitelný ekonomický růst, potřebuje EU pokrokovou a ambiciózní environmentální politiku. V každé prioritní oblasti určené v 6. EAP jsou nevyřešené problémy, na které je potřeba se zaměřit.

4.1. Změna klimatu

6. EAP považuje změnu klimatu za „*výjimečnou výzvu v příštích 10 letech a dále*“ a zaměřuje se na přispění k dosažení dlouhodobého cíle „*stabilizovat koncentrace skleníkových plynů v atmosféře na úrovni zabraňující nebezpečnému antropogennímu narušení klimatického systému*“[9].

Od přijetí 6. EAP lépe chápeme rizika související se změnou klimatu, a je tedy nutné odpovídajícím způsobem změnit naši reakci. Pro EU tu jsou tři hlavní otázky.

Za prvé si musíme udělat pořádek sami u sebe, a to snížením emisí skleníkových plynů v EU a přechodem k nízkouhlíkovému hospodářství. Každý členský stát se v zájmu dosažení kjótského cíle zavázal v rámci „dohody o sdílení břemene“[10] k právně závazným cílům. Byl úspěšně spuštěn celoevropský systém pro obchodování s emisemi[11], mechanismus, z něhož lze vyvinout celosvětový systém pro omezení emisí. Úsilí o splnění závazku EU snížit emise podle Kjótského protokolu se již všeobecně prosazuje, avšak dosažení cíle bude vyžadovat další úsilí[12] ve všech odvětvích, a to zejména v energetice, dopravě, průmyslu a zemědělství.

V březnu 2007 Evropská rada podpořila návrh Komise na balík opatření v oblasti energetiky a klimatu. Zavázala se snížit emise skleníkových plynů nejméně o 20 % do roku 2020 a dospěla k názoru, že tento cílový procentní podíl by se měl zvýšit na 30 % v kontextu mezinárodní dohody, která zahrnuje další vyspělé země. V rámci tohoto balíku opatření Rada stanovila cílové hodnoty, jichž má být dosaženo do roku 2020 a jež představují 20 % pro výrobu obnovitelné energie a 10 % pro spotřebu biopaliv. Zdůraznila také potřebu zvýšit energetickou účinnost v EU[13] a stanovila cíl snížit spotřebu energie EU o 20 % ve srovnání s odhady pro rok 2020.

Hlavní výzvou pro EU bude dosahovat výsledků v oblasti těchto politických závazků a uskutečnit další významné kroky na rozšíření ETS, do něhož bude zahrnuto více odvětví (jako např. letecký průmysl) a větší množství plynů. Komise bude rovněž usilovat o zvýšení účinnosti ETS, a to mimo jiné prostřednictvím širšího využívání dražeb. EU musí rovněž podpořit pokračování využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýšit výzkum v rámci nových technologií, jakými jsou například sekvestrace a ukládání uhlíku, využívání vodíku jako paliva a biopaliva druhé generace[14]. Během procesu rozvoje nových technologií bude

---

9 Viz čl. 2 odst. 2 šestého akčního programu pro životní prostředí.

10 Rozhodnutí 2002/358/ES (Úř. věst. L 130/1, 15.5.2002).

11 Směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 275/32, 25.10.2003).

12 EU se v rámci Kjótského protokolu zavázala snížit emise skleníkových plynů v letech 2008–2012 o 8 % ve srovnání s úrovní v roce 1990.

13 To platí zejména pro nové členské státy, v nichž existuje značný potenciál pro úspory energie.

14 Biopaliva první generace vyráběná zejména z potravinářských plodin a využívající nejúčinnější výrobní metody vedla ke snížení emisí skleníkových plynů (o 30 – 50 % méně než tradičně používaná paliva, která nahrazují). Avšak snížení emisí skleníkových plynů a celkový dopad na životní prostředí závisí na

třeba vypracovat podpůrný regulační rámec. Vedena snahou stát se příkladem pro ostatní veřejné instituce Komise stanoví strategii snížení vlastních emisí CO_2 do konce roku 2007.

V zájmu účinného boje proti změně klimatu bude potřeba daleko většího snížení emisí skleníkových plynů na celosvětové úrovni. Druhým úkolem proto je „klimatická diplomacie“. EU odpovídá za asi 14 % celosvětových emisí skleníkových plynů[15] – což je číslo, které se s postupným rozvojem zemí jako Čína a Indie dále sníží. EU usiluje o spolupráci třetích zemí, aby získala podporu pro celosvětovou dohodu o omezení emisí skleníkových plynů po skončení období Kjótského protokolu v roce 2012. Znamená to, že musí přesvědčit Spojené státy a další země, že je v jejich vlastním zájmu postavit se do čela boje proti změně klimatu.

Celosvětová reakce znamená také nalézt způsob, jak umožnit rozvojovým zemím pokračovat v hospodářském růstu, co nejméně narušovat hospodářskou soutěž, ale zároveň snižovat růst emisí. Bude potřeba zvýšit technickou pomoc a přenos technologií. Změna klimatu ve všech svých rozměrech (energie, rozvoj, doprava, zdraví) představuje v rostoucí míře součást jádra vnější politiky EU. Pokud máme určit celosvětovou reakci, Komise i členské státy budou muset odpovídajícím způsobem stanovit diplomatické priority (a rozdělit zdroje). Zvláštním a naléhavým úkolem bude vyvinutí mechanismu pro zastavení a poté zvrácení celosvětového odlesňování, které odpovídá za 20 % emisí skleníkových plynů.

Třetím úkolem je přizpůsobení se změně klimatu. Očekávané změny teplot a atmosférických srážek, jakož i zvýšení klimatické proměnlivosti budou mít dopad na vzorce zemědělské výroby. Zvýší se riziko extrémních výkyvů podnebí – např. vlny horka, záplavy, sucha a lesní požáry. Bude potřeba vybudovat infrastrukturu, která bude počítat se zvýšením hladiny moře. Se změnami teplot se bude přesouvat řada onemocnění. Nyní si pouze začínáme uvědomovat skutečné dopady změny klimatu, avšak nutnost přizpůsobení se musí být začleněna do všech příslušných evropských a vnitrostátních politik. V roce 2007 Komise předloží Zelenou knihu o přizpůsobení se změně klimatu, která představí možnosti, jak postupovat.

4.2. Příroda a biologická rozmanitost

6. EAP potvrdil cíl EU zastavit ztrátu evropské biologické rozmanitosti do roku 2010. Na celosvětové úrovni EU sdílí cíl výrazného snížení ztráty celosvětové biologické rozmanitosti k témuž datu.

V květnu 2006 Komise zveřejnila strategii, jak těchto cílů dosáhnout. Hlavním závěrem strategie je konstatování, že politický rámec je uvnitř EU již široce zaveden – především prostřednictvím sítě chráněných oblastí NATURA 2000. Pro EU musí být prioritou důkladné a účinné provádění již existujících právních předpisů.

---

způsobech výroby, včetně využívání plodin jako vstupních surovin. V rozvojových zemích může pěstování plodin na výrobu biopaliv první generace také zvýšit nátlak na odlesňování v případě, že je toho zapotřebí pro dodatečný zábor lesní půdy. Vyšší úspory emisí skleníkových plynů se očekávají v souvislosti s biopalivy druhé generace (až do 90 %).

15 http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/cc_factsheet_aug2005.pdf

NATURA 2000 je jádrem naší politiky na ochranu evropské biologické rozmanitosti. Stanovuje model ochrany přírody – vědecky podložený, právně vymahatelný a vycházející z ekosystémů jakožto základní jednotky. Čtyřmi hlavními úkoly bude zajistit plné využití dostupných fondů EU na ochranu přírody, rozšířit síť NATURA 2000 na mořské oblasti, dokončit určení lokalit v členských státech, které se připojily k Unii od roku 2004, a pochopit dopad změny klimatu na síť a poté patřičně reagovat.

Strategie určuje oblasti, ve kterých by měly být vyvinuty nové politické iniciativy. Jedna z nich se bude zabývat dopadem obchodu na biologickou rozmanitost. Další oblastí je stanovení reakce EU na problém invazivních druhů. Abychom zlepšili naše rozhodování na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, je potřeba nalézt lepší způsoby ocenění nákladů a přínosů souvisejících s přírodním kapitálem a ekosystémovými službami.

Strategie se věnuje také otázkám ztráty celosvětové biologické rozmanitosti, kde se navzdory významným úspěchům, kterých bylo dosaženo na základě Úmluvy o biologické rozmanitosti, pokrok zpomalil. Rozsah problémů, kterým čelíme, vyžaduje další přístupy; zejména je třeba nalézt způsoby, jak učinit ochranu biologické rozmanitosti ekonomicky zajímavou. Pouhé odvolávání se na vlastní hodnotu přírody samo o sobě nestačí. EU bude pracovat na tom, aby pokročila práce na zpřístupnění výhod plynoucích z genetických zdrojů a na jejich sdílení. To bude rovněž znamenat, že by rozvinuté země měly zvýšit finance na podporu projektů v oblasti biologické rozmanitosti a měly by se zavázat k dalšímu rušení dotací s negativním dopadem na životní prostředí.

Bude nutné, aby EU vystupňovala úsilí o zastavení odlesňování, které je, kromě svého dopadu na změnu klimatu, jedním z nejzávažnějších důvodů ztráty celosvětové biologické rozmanitosti. Velkým problémem je nezákonná těžba dřeva, a proto Komise v nedávné době zahájila jednání s Malajsií, Ghanou a Indonésií v rámci dohody o vymahatelnosti práva, správě a obchodu v lesnictví (FLEGT). Cílem je zajistit, aby dřevo dovážené z partnerských zemí bylo těženo legálně. Pro doplnění tohoto procesu Komise předloží další návrh o uvádění tropického dřeva na trh. Komise také prozkoumá novátorské přístupy, jako je přisouzení hospodářské hodnoty pro zastavení celosvětového odlesňování.

Rybolov s vlečným zařízením pro lov při dně má ničivý vliv na oceánské dno a představuje vážné nebezpečí pro mořskou biologickou rozmanitost. Valné shromáždění OSN přezkoumalo význam tohoto klíčového problému a vydalo pokyny[16] k opatřením zaměřeným na ochranu zranitelných mořských ekosystémů. Komise navrhne právní předpisy s cílem provádět toto usnesení stanovením právních požadavků týkajících se posouzení a předcházení dopadům v souvislosti s používáním zařízení pro rybolov při dně, označování a uzavírání zranitelných oblastí a sdílení informací.

Cílem Komise je nadále spolupracovat s členskými státy na zavedení ekosystémového řízení světových lovišť ryb a vymýcení ničivých postupů rybolovu na volném moři. Unie bude i nadále podporovat pokračující mezinárodní moratorium na lov velryb pro komerční účely.

---

[16] Usnesení 61/105.

4.3. Životní prostředí, zdraví a kvalita života

6. EAP se zaměřuje na „*...zajištění životního prostředí, ve kterém stupeň znečištění nemá škodlivé účinky na zdraví člověka a na životní prostředí*“[17].

Čtyři právní předpisy představují základ přístupu EU k omezení environmentálních hrozeb na zdraví člověka: rámcová směrnice o vodě[18] (přijatá v roce 2000), nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek 2006 (REACH)[19], současný návrh směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší a o čistějším vzduchu pro Evropu[20] a návrh rámcové směrnice o pesticidech[21].

Tyto iniciativy jsou buď relativně nové, nebo je evropské instituce teprve zvažují. Spolupráce se všemi zúčastněnými stranami s cílem zajistit jejich účinné provádění představuje střednědobou prioritu.

Je potřeba zvýšit úsilí při provádění rámcové směrnice o vodě na vnitrostátní úrovni. Za tímto účelem by měly vnitrostátní orgány uvolnit dostatečné finance. Lepší provádění směrnice o čištění městských odpadních vod[22] a právních předpisů v oblasti podzemních vod výrazně sníží emise z bodových zdrojů.

Tematická strategie o znečišťování ovzduší[23] nabízí postup jak řešit problém s malými částicemi a zaměřuje se také na další formy znečišťování ovzduší. Realizace cílů stanovených ve strategii bude vyžadovat přijetí a následné provádění směrnice o vnějším ovzduší a čistějším vzduchu pro Evropu, jakož i přijetí podpůrných opatření Společenství, jako jsou právní předpisy o emisích z těžkých užitkových vozidel, a revizi stávajících právních předpisů o průmyslových emisích (směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění).

Cílem nařízení REACH je zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví člověka a životního prostředí, včetně podpory alternativních metod hodnocení nebezpečí látek, a volný oběh látek na vnitřním trhu při současném posílení konkurenceschopnosti a inovace. To povede k lepšímu a snadnějšímu stanovení vlastností chemikálií (a inovačních látek) a ke stanovení a použití vhodných opatření pro řízení rizik.

Pro vypracování další generace politik v oblasti životního prostředí Komise zváží, zda existují mezery ve stávajících opatřeních, které bude potřeba řešit, jako je koktejlový efekt chemikálií. Aniž by došlo k porušení zásady subsidiarity, Komise bude i nadále sledovat způsoby pro zlepšení městského životního prostředí (kde žije více než 70 % populace EU). Komise bude také usilovat o zlepšení informování veřejnosti o znečištění životního prostředí a o nepříznivých účincích na zdraví.

---

17 Viz čl. 2 odst. 2 šestého akčního programu pro životní prostředí.
18 Směrnice 2000/60/ES (Úř. věst. L 327/1, 22.12.2000).
19 Nařízení 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 (Úř. věst. L 396/1, 30.12.2006).
20 KOM(2005) 447 ze dne 21.9.2005.
21 KOM(2006) 373 ze dne 12.7.2006.
22 Směrnice 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 (Úř. věst. L 135, 30.5.1991).
23 KOM(2005) 446 ze dne 21.9.2005.

4.4. Přírodní zdroje a odpady

6. EAP se zaměřuje na „*efektivnější využívání zdrojů a lepší nakládání se zdroji a s odpady, které přinese udržitelnější výrobní a spotřební vzorce*“[24].

Rostoucí ceny komodit jsou signálem toho, že dodávky přírodních zdrojů jsou omezené. Sociální a hospodářský rozvoj EU musí probíhat v mezích únosnosti ekosystémů. Množství odpadu nadále roste a neschopnost zrušit souvislost mezi hospodářským růstem a dopady využívání zdrojů, spotřeby a odpadů na životní prostředí zůstává stále zásadním problémem.

Tematická strategie pro předcházení vzniku odpadů a jejich recyklaci[25] poskytuje základ budoucí politiky EU v oblasti nakládání s odpady. Provádění strategie, včetně navrhované rámcové směrnice o odpadech[26], směrnice o skládkách odpadu a nařízení o přepravě odpadů, budou prioritou během následujících let. Zvlášť naléhavě budou sledována odvětví, která zodpovídají za největší využívání zdrojů (bydlení, doprava a produkce potravin), a oblasti, ve kterých byly zjištěny mezery při provádění. Komise se zavázala zastavit nezákonné vývozy nebezpečného odpadu do třetích zemí a přijme opatření nezbytná pro lepší provádění právních předpisů EU v této oblasti.

6. EAP se zaměřuje na zrušení vazby mezi hospodářským růstem a zhoršováním životního prostředí. Tematická strategie pro udržitelné využívání přírodních zdrojů[27] poskytuje dlouhodobý rámec pro dosažení tohoto cíle a podniká první kroky, aby se hospodářství EU stalo hospodářstvím využívajícím zdroje nejlépe na světě.

K tomuto cíli přispívá tematická strategie pro předcházení vzniku odpadů a jejich recyklaci a úzce související revize rámcové směrnice o odpadech. Podtrhují důležitost uvažování založeného na životních cyklech při provádění „hierarchie odpadu“, která jakožto hlavní zásada odpadové politiky ve svých prvních třech krocích vyžaduje předcházení vzniku odpadů, jejich opakované využití a recyklaci, a to v sestupném pořadí důležitosti.

V roce 2007 Komise také navrhne zelenou knihu EU pro udržitelnou spotřebu a produkci, který se zaměří na obrácení neudržitelných vzorců spotřeby a produkce v nejdotčenějších odvětvích s přihlédnutím k dopadům během celého životního cyklu výrobků.

5. PERSPEKTIVY PRO LEPŠÍ TVORBU POLITIK

5.1. Posílení mezinárodní spolupráce

Mezinárodní rozměr politiky pro životní prostředí je z mnoha vzájemně souvisejících důvodů stále důležitější. Mnoho nejvážnějších problémů životního prostředí, jako je změna klimatu, je svou povahou celosvětových. Kvalita evropského životního prostředí závisí také na přístupu, jaký mají naši sousedé. Snahy o zlepšení kvality Středozemního, Baltského a Černého moře uspějí, pouze pokud bude přijat regionální přístup[28].

---

24 Viz čl. 2 odst. 2 šestého akčního programu pro životní prostředí.
25 KOM(2005) 666 ze dne 21.12.2005.
26 KOM(2005) 667 ze dne 21.12.2005.
27 KOM(2005) 670 ze dne 21.12.2005.
28 KOM(2007) 160 Černomořská synergie – nová iniciativa pro regionální spolupráci.

Některé aspekty globalizace, včetně liberalizace obchodu, by mohly mít, pokud by nebyly kontrolovány, ničivé dopady na životní prostředí. Existuje také stále jasnější souvislost mezi zhoršováním životního prostředí a celosvětovou chudobou a mezi environmentální a politickou bezpečností. Podpora udržitelného rozvoje u našich mezinárodních partnerů nám pomůže splnit další cíle vnější politiky – včetně rozvojových cílů tisíciletí. Nový evropský konsensus o rozvoji staví proti těmto souvislostem odstraňování chudoby v rámci udržitelného rozvoje jako prvořadý a nadřazený cíl spolupráce EU v oblasti rozvoje.

Evropa je hustě obydlený a hospodářsky rozvinutý kontinent, což znamená, že využíváme více přírodních zdrojů, než jich produkujeme. Pokud má EU snížit svůj příspěvek k celosvětovému znečištění a vyčerpávání zdrojů, je potřeba se tímto problémem zabývat. Zároveň jsme závislí na využití přírodních zdrojů třetích zemí a máme silný zájem na tom, aby tyto zdroje byly využívány udržitelným způsobem.

Ze všech těchto okolností plyne, že vnější činnosti Evropy se musí týkat politiky v oblasti životního prostředí na několika různých úrovních. Komise se v následujících letech soustředí na:

– podporu udržitelného rozvoje na celém světě a na další zohledňování otázek životního prostředí ve všech vnějších politikách EU – ne pouze naše rozvojová pomoc, ale také obchod a společná zahraniční a bezpečnostní politika. S ohledem na zprávu Účetního dvora za rok 2006, která zdůraznila nedostatky rozvojových politik, přihlédnou programy a projekty odpovídajícím způsobem k environmentálním požadavkům[29] a bude vypracována nová environmentální integrační strategie;

– účinnou „environmentální diplomacii“, která bude představovat propojení cílů v oblasti životního prostředí s dalšími mezinárodními jednáními. Bude nutné využít plný potenciál dohod o obchodu a spolupráci na regionálních nebo dvoustranných úrovních. EU bude i nadále podporovat otázky udržitelného rozvoje v souvislosti s jednáními WTO. V rámci současného kola mnohostranných obchodních jednání WTO se EU snaží o přijetí závazků s cílem liberalizovat obchod s environmentálním zbožím a službami. Komise dále bude usilovat o zajištění vyšší koherence mezi postoji přijatými na různých mezinárodních fórech – například ve Světové obchodní organizaci a v Úmluvě o biologické rozmanitosti. Komise se také zaměří na vytvoření těsnějšího napojení na činnosti hlavních mezinárodních finančních institucí;

– jednání o dohodách o volném obchodu s partnery v Asii a Latinské Americe budou představovat příležitost pro podporu obchodu s udržitelným zbožím a službami. EU využije těchto nadcházejících jednání za účelem diskuse o zvláštních závazcích, které se týkají liberalizace obchodu a z nichž vyplývají přímé výhody v oblasti životního prostředí, jakož i o závazcích účinně provádět mnohostranné dohody o životním prostředí.

---

[29] Evropský účetní dvůr: Zvláštní zpráva č. 6/2006: The environmental aspects of the Commission’s development co-operation.

– podporu našich politik a požadavků v oblasti životního prostředí. Jedním z největších přínosů EU k ochraně životního prostředí byla podpora rozšíření našich vlastních náročných požadavků. Intenzivní přípravné práce znamenaly, že po rozšíření bylo 12 nových členských států schopno přijmout politiky a normy EU v oblasti životního prostředí[30]. Podobná práce pokračuje s ohledem na současné kandidátské země a potenciální kandidátské země. Všechny akční plány v rámci evropské politiky sousedství obsahují zvláštní opatření na podporu dobré správy v oblasti životního prostředí, sbližování s EU a začleňování životního prostředí do odvětvových politik. Normy EU v oblasti životního prostředí jsou rovněž podporovány v rámci probíhajících činností s Ruskem;

– podporu přenosu technologií a/nebo zdrojů s rozvojovými zeměmi jako pobídky pro tyto země, aby řešily celosvětové problémy, jako je změna klimatu. EU by měla zaujmout vedoucí místo při prosazování této zásady a ve vývoji nástrojů, které umožní její fungování, včetně podpůrného režimu pro práva duševního vlastnictví. S cílem posílit spolupráci s rozvojovými zeměmi v oblastech přizpůsobování se změnám klimatu a zmírňování jejich dopadů bude založena aliance pro globální politiku týkající se klimatu;

– spolupráci s členskými státy v zájmu vývoje regionálních/vnitrostátních podpůrných strategií, které odpovídajícím způsobem řeší otázky životního prostředí a řízení přírodních zdrojů;

– posílení dialogu s klíčovými nově se rozvíjejícími ekonomikami jako je Čína, Indie, Brazílie, Ukrajina a Jižní Afrika ve spolupráci s členskými státy. Prioritou nadcházejících let bude pokročit od dialogu k vývoji a provádění společných programů v oblastech vzájemného zájmu, jako je změna klimatu, nakládání s odpady a nezákonná těžba dřeva;

– zlepšení mezinárodního řízení v oblasti ochrany životního prostředí, kde je prioritou aktualizovat Program OSN pro životní prostředí založením Organizace OSN pro životní prostředí se silnějším mandátem a přiměřeným, předvídatelným financováním;

– ustanovení Mezinárodního panelu o udržitelném využívání přírodního bohatství a podpoře celosvětového systému monitorování úrovní biologické rozmanitosti (zejména pokud jde o lesy).

– Zajištění toho, aby otázky evropské politiky v oblasti životního prostředí byly rovněž řešeny v koordinaci s členskými státy v rámci specializovaných organizací, jakými jsou např. Mezinárodní námořní organizace a Mezinárodní organizace pro civilní letectví.

5.2. Zásady „lepší právní úpravy“ při tvorbě politik pro životní prostředí

Lepší právní úprava znamená co nejúčinněji dosáhnout politických cílů – jako je ochrana životního prostředí – a zároveň zajistit, aby nedocházelo ke zbytečné administrativní zátěži. Lepší a jednodušší právní předpisy jsou také jedním z nejlepších způsobů jak zdokonalit jejich provádění, které na oplátku přispěje ke zlepšení kvality životního prostředí. V nadcházejících letech se Komise zaměří na posílení programu lepší právní úpravy v oblasti životního prostředí:

---

[30] Čistý dopad byl výrazným zlepšením stavu životního prostředí EU.

– využíváním trhu k dosažení výsledků v oblasti životního prostředí;

– zjednodušením stávajícího regulačního rámce v oblasti životního prostředí a snížením administrativních nákladů;

– intenzivní spoluprací s občanskou společností při tvorbě politik v oblasti životního prostředí a rozvíjením těsného pracovního vztahu s průmyslem za účelem podporování programu udržitelného rozvoje;

– podporou šíření osvědčených regulačních postupů;

– zjednodušením požadavků na podávání zpráv při současném zdokonalování kvality informací o životním prostředí.

Využití trhu pro dosažení výsledků v oblasti životního prostředí

Dobře koncipované právní předpisy jsou základem politik EU v oblasti životního prostředí. V zájmu dosažení cílů v oblasti životního prostředí hospodárným způsobem a posílení účinného provádění lze však jako součást politik využít tržních mechanismů. Systém obchodování s emisemi představuje jeden z příkladů a Komise nedávno přijala zelenou knihu o tržních nástrojích pro životní prostředí a pro účely souvisejících politik[31]. V rámci přezkumu směrnice o IPPC v roce 2007 se bude rovněž zvažovat, zda lze tržní mechanismy použít k posílení provádění a na podporu inovace.

Použít trh také znamená nalézt mechanismus pro správné ocenění ekologického zboží a služeb. Důležitým nástrojem, který může ovlivnit chování spotřebitelů, je optimální využití zdanění v oblasti životního prostředí[32]. Tyto daně se však musí uplatňovat takovým způsobem, aby nebylo narušeno fungování vnitřního trhu a aby bylo dosaženo co největšího přínosu pro životní prostředí. Existuje také silný důvod pro přesun daňového zatížení z oblastí, které se EU snaží podpořit, jako je zaměstnanost, na spotřebu zdrojů a energií a/nebo znečišťování. EU je odhodlána zrušit dotace s negativním dopadem na životní prostředí a Komise do roku 2008 předloží plán reformy těchto dotací podle odvětví s cílem zrušit je.

V této souvislosti bude pro politické činitele užitečné, že budou moci změřit pokrok, bohatství a blahobyt způsobem, který začleňuje společenské a environmentální náklady a přínosy. Hrubý domácí produkt (HDP) je nejvíce uznávaným měřítkem hospodářských výsledků a často je považován za ukazatele lidského vývoje a blahobytu. Vztah mezi hospodářským růstem, jak ho měří HDP, a dalšími rozměry udržitelného rozvoje však není přímý[33]. Aby se tyto otázky dostaly do popředí debaty o životním prostředí, bude Komise v roce 2007 sponzorovat důležitou konferenci.

---

31 KOM(2007) 140 ze dne 28.3.2007.

32 Růst, konkurenceschopnost, zaměstnanost: výzvy současnosti a cesty do 21. století – Bílá kniha, KOM(93) 700, kapitola 10.

33 HDP například neměří udržitelnost růstu, přičemž země může dosáhnout dočasně vysokého HDP nadměrným využíváním přírodních zdrojů nebo nesprávným rozdělením investic. I přírodní katastrofy velkého rozsahu, jako jihoasijské tsunami nebo hurikán Katrina, se mohou ukázat pro HDP jako pozitivní (ve zvráceném pohledu).

V návaznosti na doporučení plynoucí ze strategie udržitelného rozvoje bude Komise také usilovat o zlepšení ekologické výkonnosti výrobků a procesů a podporovat jejich přijetí podniky a spotřebiteli. Komise navrhne rozšíření systémů značení výkonu z elektrických spotřebičů a automobilů na další skupiny výrobků. Komise se také ujme vedení v pravidelném celoevropském srovnávacím hodnocení výsledků ekologických veřejných zakázek s cílem dosáhnout do roku 2010 průměrné evropské úrovně ekologických veřejných zakázek, tak aby se vyrovnala současným úrovním v členských státech, které dosahují nejlepších výsledků.

Zjednodušení, kodifikace a snížení administrativní zátěže

Komise plánuje provést revizi několika důležitých právních nástrojů s úmyslem je dále zjednodušit, kodifikovat a snížit administrativní zátěž. Cílem bude zvýšit jejich účinnost při plnění cílů v oblasti životního prostředí a zároveň snížit náklady podniků na administrativu a provádění.

Úzká spolupráce se zúčastněnými stranami

Komise bude při formulování politik pro životní prostředí i nadále úzce spolupracovat s občanskou společností. V otázkách životního prostředí mají největší důvěru veřejnosti nevládní organizace[34]. Nevládní organizace mají často odborné technické znalosti, které jsou nezbytné při navrhování účinných politik. Mohou se také stát neocenitelným pojítkem mezi politickými činiteli a evropskými občany.

Lepší přístup k právní úpravě vyžaduje rovněž dobrý pracovní vztah s průmyslem – který v konečném důsledku odpovídá za provádění většiny zákonů týkajících se životního prostředí. Mnoho vedoucích průmyslových odvětví začlenilo program pro životní prostředí do svých obchodních modelů a Komise zahájí s těmito vedoucími odvětvími aktivní dialog. Komise bude také ze svého dialogu s podniky, odborovými svazy a nevládními organizacemi vycházet při vývoji náročných obchodních úkolů – jako je firemní vykazování – které budou přesahovat stávající minimální zákonné požadavky.

Komise a členské státy budou muset i nadále usilovně podporovat ekologické inovace a environmentální technologie, neboť průmysl může významně přispět k ochraně životního prostředí. Klíčem bude plné provádění akčního plánu pro environmentální technologie a doplňkových opatření. Komise bude usilovat o začlenění podpory ekologických produktů, služeb a postupů do své průmyslové politiky, jakož i do politik v oblasti životního prostředí. Po přezkumu politiky Unie v oblasti výzkumu a technologií v roce 2008 by se tato politika měla ještě více zaměřit na životní prostředí.

Dále je třeba zlepšit fungování dobrovolných nástrojů, které byly vytvořeny pro průmyslová odvětví: EMAS a Ecolabel. Tyto nástroje mají velké možnosti, nebyly však plně rozvinuty. Komise tyto režimy přezkoumá, aby podpořila jejich přijetí a snížila administrativní zátěž při jejich řízení.

---

[34] EUROBAROMETR 217 o vztahu evropských občanů k životnímu prostředí („The attitudes of European citizens towards environment“) (duben 2005).

Podpora osvědčených postupů právní úpravy

Komise zdokonalí sledování účinnosti politik a podpoří strukturovanější šíření osvědčených postupů. Průzkum Evropské agentury pro životní prostředí ukázal, že administrativní náklady na provádění zákonů v oblasti životního prostředí jsou v některých členských státech daleko nižší než v jiných členských státech. Převedením osvědčených postupů na standardní postupy tyto náklady snížíme a zvýšíme účinnost našich politik v oblasti životního prostředí.

Jednodušší a lepší informace o životním prostředí

Vývoj a provádění politik v oblasti životního prostředí závisí na pevných a spolehlivých informacích o stavu životního prostředí, tlacích a dopadech na životní prostředí a hybných silách změn. Současné poskytování informací o otázkách životního prostředí a jejich pokrytí jsou stále nevyrovnané a kvalita údajů je různá. Pokračující úsilí modernizovat způsob tvorby a výměny informací se zvýší, zejména díky vytvoření sdíleného systému informací o životním prostředí (SEIS), který zajistí širokou dostupnost informací potřebných pro vývoj a provádění politik pro životní prostředí a zároveň sníží zbytečnou administrativní zátěž kladenou na orgány členských států.

5.3. Podpora začlenění politik

Začlenění otázek životního prostředí do dalších politických oblastí je jednou ze základních zásad politiky pro životní prostředí. Je obsaženo v článku 6 Smlouvy o EU – pokrok je však smíšený. V odvětví zemědělství došlo během posledních 15 let k podstatným reformám, které změnily pohled na zemědělce jako na správce přírody. Začlenění otázek životního prostředí do ostatních oblastí však bylo méně úspěšné. Cardiffský proces – který byl zahájen v roce 1998 s cílem institucionalizovat tento druh začlenění – nenaplnil očekávání.

Posuzování dopadů je nyní standardním prvkem procesu tvorby politik, přičemž existuje prostor pro značné zlepšení posuzování vlivu ostatních politik na životní prostředí. Komise je odhodlána zlepšit schopnost těchto posouzení měřit dopad svých návrhů politik na životní prostředí, hospodářství a společnost. Výbor pro posuzování dopadů bude důležitým nástrojem pro dosažení tohoto cíle, a proto by se měly uvolnit dostatečné zdroje, aby bylo zajištěno, že posouzení dopadů bude zahrnovat i posouzení vlivů na udržitelný rozvoj.

Ve snaze zlepšit hodnocení dopadů na životní prostředí na vnitrostátní úrovni Komise přezkoumá účinnost směrnic o posouzení vlivů na životní prostředí a strategických hodnocení vlivů na životní prostředí. Komise bude usilovat o urychlení těchto postupů a zajistí, aby ochrana životního prostředí nebyla předmětem kompromisů[35].

Komise prozkoumá všechny možnosti pro další začlenění otázek životního prostředí do ostatních politik, například do zemědělské politiky a politiky výzkumu a vývoje. Plány a projekty financované EU musí být v souladu s právními předpisy EU, včetně předpisů v oblasti životního prostředí. Podmíněnost se ukázala být účinným přispěním při začleňování otázek životního prostředí do společné zemědělské politiky a Komise prošetří, zda by tento nástroj nemohl být užitečně rozšířen na další politické oblasti, jako je rybolov a doprava.

---

[35] Například ve svém prioritním plánu propojení, který je součástí souboru energetických opatření přijatého Komisí dne 10. ledna 2007, Komise již v případě projektů evropského zájmu v rámci TEN navrhla zkrátit plánovací a schvalovací postupy na maximální délku pěti let.

Komise vypracuje strategický rámec, který se bude zabývat otázkou začlenění politik. Zvláštní pozornost bude věnovat odvětvím, ve kterých existují největší možnosti pro vzájemnou součinnost politik, aby se tak zlepšila kvalita životního prostředí (jako jsou zemědělství, rybolov, doprava, energetika, regionální a průmyslová politika a vnější vztahy EU). Na úrovni členských států by měly různé útvary Rady vypracovávat výroční zprávy o tom, jak se vyrovnaly s povinností začlenit otázky životního prostředí do své práce.

5.4. Zlepšení provádění a prosazování

Po 35 letech vývoje právních předpisů je nyní zaveden rámec společné politiky pro životní prostředí. Velký počet stížností a řízení pro nesplnění povinnosti je však známkou, že provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí je stále neuspokojivé. Pouze zajištěním správného provádění *acquis* bude možné realizovat cíle v oblasti životního prostředí. Účinné provádění je také klíčovým prvkem programu lepší právní úpravy a je ho nezbytně třeba, aby bylo možné zabránit narušení hospodářské soutěže a zajistit hladké fungování jednotného trhu. Jedná se o zvlášť důležitý úkol po rozšíření – nové členské státy musí strávit *acquis* naráz. Komise bude společně s členskými státy pracovat na zvýšení celkové schopnosti institucí pro životní prostředí úspěšně provádět normy EU.

Komise bude také podporovat členské státy, aby využívaly příležitostí financování na úrovni EU, a aby tak zajistily, že jejich programování výloh podle různých nástrojů[36] přispívá k lepšímu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí.

V roce 2007 Komise vypracuje revidovanou strategii pro provádění a prosazování zákonů ES v oblasti životního prostředí. Tato strategie se zaměří zejména na zjištěné systematické nedostatky při provádění a podpoří využití kombinace právních a mimoprávních nástrojů.

S přihlédnutím k příslušnému rozsudku Soudního dvora[37] a k naléhavosti věci, jak ji dokresluje smrtonosné skladování toxického odpadu na Pobřeží slonoviny, Komise navrhla směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí[38], která se zaměřuje na zlepšení v oblasti prevence trestních činů v oblasti životního prostředí a jejich stíhání.

---

36 Nástroje politiky soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Evropský rybářský fond, rámcové programy pro výzkum, konkurenceschopnost a inovaci a nový jednotný nástroj pro životní prostředí LIFE+.

37 C-176/03, 13. září 2005.

38 KOM(2007) 51.

6. ZÁVĚRY

Po půlstoletí „budování Evropy“ se stala politika EU v oblasti životního prostředí jedním z jejích největších úspěchů. Došlo k výraznému snížení škodlivých emisí do ovzduší a vody, k lepšímu nakládání s odpady a ke snížení počtu škodlivých chemických látek. To vše přispělo ke zlepšení zdraví lidí. Pomohlo to evropskému průmyslu dostat se na čelné pozice v mnoha rychle rostoucích odvětvích a vytvořit miliony pracovních míst.

Navzdory dosaženému pokroku je potřeba úsilí EU zvýšit. V roce 1992 byl přijat 5. akční plán pro životní prostředí s názvem „Směrem k udržitelnému rozvoji“ a v roce 1999 byl udržitelný rozvoj stanoven jako jeden z cílů EU vycházejících ze Smlouvy. V oblasti životního prostředí nicméně EU ještě nenastoupila cestu udržitelného rozvoje. Bylo dosaženo pouze omezeného pokroku v oblasti základní problematiky začlenění otázek životního prostředí do jiných politických oblastí a zlepšení vymahatelnosti právních předpisů EU. V současnosti působí na životní prostředí stále více tlaků: zvyšují se celosvětové emise skleníkových plynů, zrychluje se ztráta biologické rozmanitosti, na veřejné zdraví má stále významný vliv znečištění, nadále se zvyšuje množství odpadu vznikajícího v rámci EU a náš vliv na životní prostředí vytrvale sílí.

Změna klimatu, biologická rozmanitost, zdraví a využití zdrojů zůstávají nejnaléhavějšími úkoly v oblasti životního prostředí a 6. EAP je stále vhodným rámcem pro budoucí kroky na úrovni Společenství. Přijímáním opatření naznačených v akčním programu EU obecně sleduje správný cíl. Avšak období pěti let z desetiletého programu je příliš krátké, aby bylo možné vidět výsledky většiny opatření navržených v rámci 6. EAP. Mnohá z nich byla přijata teprve nedávno, a proto okamžitou prioritou Komise bude zajistit jejich provádění.

Přezkum nejposlednější vědecké situace odhaluje několik mezer mezi cíly stanovenými v 6. EAP a opatřeními stanovenými pro jejich dosažení. V těchto oblastech budou muset být stávající opatření posílena anebo přijata nová opatření.

Životní prostředí je politickou oblastí, ve které může EU přinést hmatatelné výhody svým občanům, a to ve formě lepších životních a pracovních podmínek. Je to také oblast politiky, ve které výrazná většina evropských občanů podporuje přijetí dalších a ještě účinnějších opatření. Jelikož EU slaví svých prvních 50 let – a hledí do dalších 50 let – je jasné, že vývoj a provádění politik, které mohou účinně chránit evropské životní prostředí, bude srdcem evropského „projektu“. V období do roku 2012 bude provádění a budování 6. EAP středem této práce.